

A forgalmi adó és az egészségügyi kérdések a város közgyűlése előtt

A népegészségügy érdekeit nem elégítik ki a klinikák, ha a prevenció terén súlyos hiányok mutatkoznak

Kedden délután folytatják a közgyűlést

(A Délmagyarország munkatársától.) Igen gyenge érdeklődés mellett ült össze hétfőn délelőtt a közgyűlés, hogy folytassa a költségvetés tárgyalását. Az ülés kezdetét a pénteki polgármesteri bejelentés tíz órára tűzte ki, de a polgármester csak fél tizenegy órakor nyitotta meg az ülést alig 25 városatyja jelenlétében.

Dr. Szamek Sára

napirendelőtti felszólalásra

kért engedélyt. Elmondotta, hogy a város hatósága a sürgősségre való hivatkozással el akarta ütni az ellenzéket a költségvetés bírálatától. A polgármester délelőtti üléseken kívánja tárgyalni a költségvetést, pedig a szabályrendelet szerint a közgyűlés csak délután tarthat üléseket. Kéri a közgyűlést, hogy ragaszkodjék a törvényes szabályrendelethez. A vismajor létjogosultságát elismeri, de nem hajlandó vismajornak elismerni a bizanti. cizmust. (Helyeslés.)

A polgármester kijelenti, hogy az ügyviteli szabályzatot a kormány még nem hagyta jóvá, a törvényben viszont nincs ilyen rendelkezés. Kijelenti azonban, hogy a délelőtti üléseket nem kívánja rendszeresíteni.

Pásztor József: Nem lehet megakadályozni, hogy foglalkozásunkat, amiből élünk, végezhessük. A délelőtti ülések pedig megakadályozzák a bizottsági tagok munkáját.

Scultéty Sándor főszámvevő kezdte meg ezután a költségvetés részleteinek ismertetését.

A forgalmiadó

tételénél Petrik Antal szólalt fel és tiltakozva az ellen a vád ellen, amely szerint adóemeléssel törekedne, kérte, hogy a közgyűlés 40.000 pengővel emelje föl a forgalmi adórészesedést, mert a kormány 1 százalékkal felemelte az adókulcsot.

Pásztor József: A forgalmi adót egy százalékkal felemelte a kormány. Ennek nyoma sincsen a költségvetésben. Véleménye szerint a többlet, ami a várost illeti, több negyvenezer pengőnél. Felvilágosítást kér a főszámvevőtől és kéri, hogy miért kerül olyan sokba a forgalmi adó kezelése és vannak-e a forgalmi adóhivatalban olyan alkalmazottak, akik más jövedelemben is részesülnek. Sürgette a reformokat az adókezelés terén. A tisztviselők fizetésleszállítása terén a takarékosági bizottság határozatában igen sok igazságtalanság van. Kéri a polgármestert, hogy tegye lehetővé a közgyűlés tagjai számára a lelkiismeretes munkát.

A főszámvevő bejelenti, hogy a különböző forgalmiadókból a város tulajdonképpen 405.000 pengő forgalmiadó részesedésre számíthatna, azonban az adóhivatali főnök bejelentése szerint körülbelül 30 százalékos visszaesésre kell számítani. Ezért irányzott elő kevesebbet.

A polgármester is felszólalt és elmondotta, hogy a városok minden valószínűség szerint részesednek ebből a felemelt adójövedelemből, de azért nem lehet felemelni a bevételi előirányzatot. A forgalmiadóhivatal alkalmazottait a város fizeti, de azok az állam alkalmazottai. A város állandóan sürgeti a hivatal összevonását. Az adóhivatalok összevonása rövidesen megtörténik.

A többség ezután változtatás nélkül fogadta el a tételt.

A vígalmi adó

tételénél Pásztor József azt javasolta, hogy az ipari és mezőgazdasági kiállítások után ne szedjen a város vígalmi adót. Kiderül, hogy a szabályrendelet szerint nem is lehetne szedni a kiállítások után vígalmi adót, mire a polgármester nagy helyeslés közben bejelenti, hogy ezután nem szednek vígalmi adót.

A közegészségügyi tételnél

Dr. Szamek Sára szólalt fel. Nem lehet beszélni a népességi mozgalom öröndetes növekedéséről akkor, amikor hihetetlen nagyra nőtt a szociális intézmények hiánya miatt a csecsemőhalandóság.

A népegészségügy érdekeit nem elégítik ki a luxuriózus klinikák, ha a prevenció terén súlyos hiányok mutatkoznak

Irjon fel a közgyűlés és sürgesse a trachoma-elleni védekezés frontjának kiépítését. Kifogásolja az iskolatermek zsúfoltságát, ami szintén nagy veszedelmet jelent.

Dr. Meskő Zoltán megállapítja, hogy a költségvetés legmostoháiban kezelt tétele a közegészségügy. A trachoma-kezelés bevezetését sürgeti és javasolja, hogy a Pulcz-uccai fiókkórházat ideiglenesen rendezzék be a szynlódók számára.

Pásztor József: A pénzügyi bizottság 30.000 pengővel leszállította a közegészségügyi kiadásokat, ami 15 százalékot jelent.

— A tisztviselők fizetéseinek leszállításából származik ez a különbség — mondja a polgármester. Ezután dr. vitéz Gárgyán Imre, majd dr. Bodnár Géza szólalt fel. A város költségvetéséből

allg három százalék jut a közegészségügyre.

Azt indítványozza, hogy a trachoma-elleni védekezés költségeire illesszen a költségvetésbe legalább 10.000 pengőt. Kifogásolja, hogy a gőzfürdőben papírral tüzelnek és ennek következtében tele van szeméttel az egész környék.

— Egy napig tüzeltek csak papírral, egy titkos levéltárat tüzelt el a fürdő és így a polgárságnak is meg van belőle a haszna — mondja a polgármester.

A főorvos beszélt ezután a trachoma-kezelésről. Elmondotta, hogy a népjóléti miniszter a tanítókkal kívánta kezelni a trachomásokot és a tanítók tiszteletdíját magára vállalja és vállalja a tanítók budapesti kiképzésének költségeit is. Az orvosokkal való gyógykezelés lényegesen olcsóbb, a város tehát joggal kérheti, hogy ennek a másik és jobb megoldásnak a költségét vállalja magára a népjóléti miniszter.

Dr. Szamek Sára személyes kérdésben szólalt fel, utána Kiss Károly tanfelügyelő, majd Winter Fülöp beszélt. Tapasztalatból tudja, hogy in-

Diszközgyűlést tartottak az egyetemi tanárok

„Nem temetni jöttünk Cézár!”

Klebelsberg: Az elmúlt tíz évet megint újra kezdeném

(A Délmagyarország munkatársától.) Hétfőn este fél 7-kor a szegedi egyetem tanári kara a központi egyetem disztermében diszközgyűlést rendezett Klebelsberg Kunó tiszteletére. Dr. Veress Elemér rektor nyitotta meg a diszközgyűlést, majd

dr. Menyhárt Gáspár

egyetemi tanár mondott ünnepi beszédet.

— Vulgáris nyelven úgy fog hangzani ennek az összejövetelnek a megjelölése — mondotta —, hogy az egyetem tanári kara búcsút vesz a székből távozó minisztertől. Mi, az egyetem tanárai azonban nem búcsúzni gyűltünk egybe. S én nem temetni jöttem Cézár! De amint az ember nem válhatik meg lelkétől, azonképen jól tudjuk: Nagyméltóságod nem válhatik meg tőlünk. Elő tilalomfául állítjuk oda Nagyméltóságod iránt való nagyrabecsülésünknek, köszönetünknek és hálának ezt a megisméltését. Gátul rakjuk ezt az áradat ellen, amely mintha megindult volna szaggatni a töltést, amit hazaszeretet, tudás, a nemzet jövőjébe vetett hit emelt, a nemzeti művelődés védelmére.

— Aki az alföldi gondolatban nem látja a mulat mulasztásának helyrehozását, aki a decentralizációban nem látja az egészséges vérkeringés csatornáinak megadását, a népiskolák megépítésében a tudomány és nemzeti művelődés fellegárainak felépítését és minderről, csak mint az ország pénzének hiába való elköltéséről beszél; az, ha nem kába, akkor elvakult.

— Nem tudjuk, nem is kutatjuk, a magyar közoktatás hajójának parancsnoki hidjáról való leszállásának okát. Ugy érezzük azonban, hogy Nagyméltóságod nem fejezte be munkáját. Mi és velünk a nemzet, ha annak ideje is elérkezik, visszavárja, hogy megfesse a templom kupolájának freskóit is. Nagyméltóságodat áldja meg az isteni gondviselés, hogy erejének javát még sokáig tehessen áldozatul a haza oltárára és amit eddig is tett, ami- ben — és csak ebben — szeretetének minden jó, szép és nemesre való osztogatásában volt mérték

Akar ön a mai viszonyoknak megfelelően

olcsón,
de mégis jól
vásárolni?

Akkor siessen a
Fehércégtáblás
BOROS MIKSA
céghez.

telligens embereket nagyszerűen be lehet tanítani trachomakezelésre.

Horváth József kifogásolta, hogy több kerületi tisztí orvos nem megy ki a szegénybelegekhez.

A polgármester kijelenti, hogy ilyen esetről nem tud. Kéri, hogy a konkrét eseteket jelentsék be a főorvosi hivatalban, a feljelentett orvos ellen megindul a fegyelmi eljárás.

Dr. Szabó Géza kulturtanácsnok válaszolt még a felszólalásokra, majd a polgármester elrendelte a névszerinti szavazást.

A többség a kisgyűlés javaslatával szemben úgy határozott, hogy 19.000 pengőt illeszt a költségvetésbe a trachomakezelés költségeire.

A polgármester negyed 1 órakor félbeszakította az ülést és — a közgyűlés tagjainak általános helyeslése közben — folytatását kedden délután 4 órára tűzte ki.

nélkül pazarló: szórhatta ezt a szeretetét még bő- kezűbben a szegény, magyar lelkekre.

Gróf Klebelsberg Kunó

ezután a következőket mondotta:

— Engedjétek meg, hogy a köszönő szavakhoz egy megjegyzést is fűzhessek. Én, mint historikus foglalkozom a múltidők történetével. Jól tudom, hogy azoknak, akik nagy eszmék szolgálatában teljes erejükkel állnak, üldözéseket kell elszenvedniök és megeméltetésben van részük. Ebbe bele kell nyugodni. Én most, hogy revízió alá veszem célkitűzéseimet és cselekedeteimet, azt látom, hogy az elmúlt tíz évet megint csak újra kezdeném, mert a magyar nemzet mostani helyzetének jobbrafordulását csak akkor várhatjuk, ha a művelődés terén fajsúlyabbak leszünk és ezt a nagy nemzetek elismerik. Ez volt az én kultúrpolitikám célkitűzése, hogy enyhítsunk a trianoni sorson.

— Végzetes hibát követ el a magyar nemzet, ha erről az útról letér. A kulturfőlény annyit jelent a magyar nemzet számára, mint lenni, vagy nemlenni. Ha kulturfőlényünket elveszítjük, könnyen kitorolhatnak majd bennünket az önálló nemzetek sorából. Valahányszor Szegedre jövök és nézem ezt az egyetemi várost, örömmel látom, hogy az ifjuság szeret benneteket, tanárokat, a város nagyra- becsül benneteket és tudományos munkálkodástok meghaladja azokat a várakozásokat, amelyeket én kultuszminiszterségem alatt a szegedi egyetem tanári karához fűztem. Köszönöm nektek, hogy abba a külső keretbe, melyet én létesítettem, belső tartalma vittetek.

Az egyetemi tanárok sokáig tapsolták Klebelsbergert, majd Veress Elemér rektor a diszülést bezárta.

A volt kultuszminiszter az éjféli vonattal visszautazott Budapestre.

REDŐNYIPAR
14 A REFORMÁTUS PALOTÁBAN.